

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ผ้าปัก

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะผ้าปักที่ปักด้วยมือและจักรเย็บผ้า

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ ผ้าปัก หมายถึง ผ้าที่ตกแต่งด้วยกรรมวิธีการปัก โดยใช้เข็มและเส้นด้ายต่างๆ เช่น เส้นด้ายฝ้าย เส้นไหม เส้นไหมพรม ดิ้นเงิน ดิ้นทอง เชือก ปักลงบนผืนผ้าด้วยมือหรือจักรเย็บผ้า และอาจประกอบหรือตกแต่งด้วยวัสดุอื่น เช่น ลูกบิด เปลือกหอย

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

ต้องประณีต เรียบร้อย สวยงามตลอดทั้งผืน และไม่ปรากฏข้อบกพร่องให้เห็นชัดเจน เช่น ไม่มีรอยเปรอะเปื้อน ผ้าที่ปักเป็นร่องหรือมีรอยเส้นด้ายขาด ผ้าที่ใช้ปักเป็นรูหรือมีรอยแยก ส่วนข้อบกพร่องอื่นๆ อันเกิดจากกรรมวิธีการผลิตต้องมีน้อยที่สุดและเป็นที่ยอมรับได้

๓.๒ เอกลักษณะ

ต้องมีลักษณะเฉพาะของผ้าปัก คือ ลวดลายที่ปักต้องเด่นชัด ประณีต สวยงาม ความตึงหย่อนของเส้นด้ายที่ใช้ปักต้องสม่ำเสมอ และถูกต้องตามลักษณะลายปักพื้นฐาน เช่น ปักตรง ปักไขว้ ปักลูกโซ่ ปักทึบ

๓.๓ เส้นด้าย

ต้องเหนียว คงทน ไม่ขาด แตกเป็นเส้น หรือเป็นขุย

๓.๔ การตกแต่งด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)

ต้องประณีต เรียบร้อย สวยงาม ทัดแน่น และเหมาะสมกับชิ้นงาน

เมื่อตรวจสอบตามข้อ ๓.๑ แล้ว ผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบแต่ละคนต้องไม่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งไม่ผ่าน

๓.๕ สี

ต้องไม่ปรากฏรอยของเส้นด้ายสีหนึ่ง หรือส่วนของผ้าสีใดสีหนึ่งติดสีจากเส้นด้ายอื่นที่อยู่ติดกันอันเนื่องมาจากสีตก หรือสีซึมเข้ามาผสมกันจนเกิดเป็นอีกสีหนึ่งอย่างเห็นได้ชัด

๓.๖ ความกว้างและความยาว

ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย แต่ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก

๔. การบรรจุ

๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุผ้าปึกในหีบห่อที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผ้าปึกได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

๕.๑ ที่หีบห่อผ้าปึกทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

- (๑) ชื่อผลิตภัณฑ์
 - (๒) ชนิดของเส้นด้าย
 - (๓) ความกว้างและความยาว
 - (๔) ข้อเสนอแนะในการดูแลรักษา
 - (๕) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ผ้าปึกที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความกว้างและความยาว การบรรจุ และเครื่องหมาย และฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่าง ต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๖ ข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าผ้าปึกรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป เอกลักษณะ เส้นด้าย และการตกแต่ง ด้วยวัสดุอื่น ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๔ จึงจะถือว่าผ้าปึกรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๒.๓ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบสี ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๒ แล้ว จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๕ จึงจะถือว่าผ้าปึกรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างผ้าปักต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ ข้อ ๖.๒.๒ และข้อ ๖.๒.๓ ทุกข้อ จึงจะถือว่าผ้าปักรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

- ๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป เอกลักษณ์ เส้นด้าย และการตกแต่งด้วยวัสดุอื่น
ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบผ้าปักอย่างน้อย ๓ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจโดยอิสระ ผลการตรวจสอบของแต่ละลักษณะให้ตัดสินว่าผ่านหรือไม่ผ่านเท่านั้น
- ๗.๒ การทดสอบความกว้างและความยาว
ให้ใช้เครื่องวัดที่เหมาะสม
- ๗.๓ การทดสอบสี
นำตัวอย่างผ้าปักแช่ในน้ำเปล่า ประมาณ ๑๕ นาที ที่อุณหภูมิห้อง แล้วนำขึ้นมาตรวจพินิจ
- ๗.๔ การทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก
ให้ตรวจพินิจ
-